

Adı :	Yazılı Havuzu 10. SINIF TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ 2. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI	TARİH:
Soyadı :		PUAN:
Sınıf :		
No :		

1. Aşağıda Halit Ziya Uşaklıgil'in Aşk-ı Memnu adlı romanından bir parça verilmiştir.

Sabahları bahçede uzun süre birlikte oturuluyor, bunlara ara sıra Adnan Bey'le Behlül bile katılıyorlardı. Bu sabah kameriyede büyük meşguliyet vardı. Behlül nihayet Beşir'in kırmızı fesiyle mai püskülünü getirmişti fakat Beşir'e, biraz büyükçe kafasının alışılmıştan fazla uzayan kıvrıkcık saçlarıyla, fes küçük geliyordu. Saçları makinenin sıfır derecesiyle kırkmaya karar vermişlerdi. Beşir iki günden beri makineyi saklayarak bu vazifeyi başka kimseye bırakmak istemeyen Bülent'ten bucak bucak kaçıyordu. Bülent'te o kadar arzu vardı ki nihayet Nihal aracılık etmeye lüzum görmüştü.

Bu parçada realizm akımının özelliklerinden ikisini parçadan örnek vererek yazınız.

1. Konu gerçek hayattan alınmış yani yaşanmış ya da yaşanması mümkün.

2. Toplumun her kesiminden Kahramanlar vardır. Behlül, konağın sahibinin oğlu sayılır. Beşir ise konak çalışanıdır.

2. Aşağıda Karagöz ve Hacivat oyunundan bir parça verilmiştir.

Karagöz sahur vaktinde kalkar ve yemek için Hacivat'ın evine gider. Yemekten sonra Karagöz teşekkür etmek ister: **(Ramazan Ayı)**

KARAGÖZ: Allah ziyade eylesin Hacivat'ım, ne güzel yemekler bunlar! Yenge hanımın eline sağlık.

HACİVAT: Senin de başına yağlık.

KARAGÖZ: (Hacivat'a şakayla vurur.) Bırak şakayı Hacivat'ım. Midemiz bayram etti. Çok teşekkür ederim sahur yemeği için.

HACİVAT: Asıl ben teşekkür ederim Karagöz'üm.

KARAGÖZ: Sen niçin teşekkür ediyorsun Hacivat'ım?

HACİVAT: Niçin olacak, sahuru bizde yaptığın için. Bu konuda ne buyurulmuş, biliyor musun?

KARAGÖZ: (Merakla) Ne duyurulmuş?

HACİVAT: Buyurulmuş Karagöz'üm, buyurulmuş. Oruç tutan kişiye iftar yaptıran, oruç tutmuş gibi sevap kazanırmış. E sahur da öyle bir nevi.

KARAGÖZ: (Hayretle) Yani iki oruç tutmuş gibi olur öyle mi Hacivat'ım?

HACİVAT: Öyle değil sabah sabah...

Bu parçadaki şahıs kadrosu, zaman ve mekânın özelliklerini yazınız. Zaman unsurunun şahısların diyalogunu nasıl etkilediğini açıklayınız.

Şahıs kadrosu: Karagöz ve Hacivat

Zaman: Ramazan ayı (Sahur vakti, sabaha karşı)

Mekan: Hacivat'ın evi.

Sahur vakti olduğu için yemek üzerine ve iftarın ve sahurun dinimiz için önemi anlatılmakta. Ayrıca Ramazan ayında birlik ve beraberliğin önemi üzerinde durulmaktadır. Hacivat cömert ilgili ve hoş sohbet.

3. Halil Edip Bey; güler yüzü, hoş davranışları, işine düzenli gelişi ve görevseverliğiyle kendisine birinci mümeyyizden daha önde bir yer yapmış gibiydi.

Bu cümlelerin; anlamına, yapısına, yüklemine yerine ve türüne göre çeşidini aşağıdaki ilgili boşluklara yazınız.

Anlamına Göre: **Olumlu cümle**

Yapısına Göre: **Birleşik geniş cümle. Fiilimsi var.**

Yüklemine Yerine Göre: **Kurallı cümle.**

Yüklemine Türüne Göre: **İsim cümlesi.**

4. Bir hatıranızı en az beş cümleyle yazınız.

(Yazınız; hatıra türünün özelliklerine, cümle sayısına, imla ve noktalama kurallarına uygunluk ile farklı cümle yapıları ve türlerini kullanma bakımından değerlendirilecektir.)

Yer ve zaman belirtiniz.

Cümlelerinize büyük harfle başlayıp özel isimleri kesme işareti ile ayırınız; sonuna uygun noktalama işaretlerini yerleştiriniz.

Gittim, geldim gibi basit cümleler yerine fiilimsi veya bağlaçlar kullanarak cümlelerin yapısını değiştirip güzel puan alabilirsiniz.

5. Aşağıda haber metninden alınmış bir parça verilmiştir.

Dîvânu Lugâtî't-Türk Yeniden Yayımlandı

Türk edebiyatının, kültürünün, yaşayışının ve düşünce mirasının evrensel boyutta kaleme alındığı ilk şaheser yeniden yayımlandı. Kaşgarlı Mahmud'un Türkçenin XI. yüzyıldaki dil özelliklerine, en eski sözlü ürünlerine ve kültürüne ışık tutan bir şaheser olarak 1072'de yazmaya başlayıp 1077'de tamamladığı *Dîvânu Lugâtî't-Türk*; bir sözlük olmanın ötesinde ansiklopedik bir eser niteliği de taşımaktadır.

Türk milletin yüceliğini anlatarak Araplara Türkçeyi öğretmek ve Türkçenin Arapça kadar zengin bir dil olduğunu göstermek amacıyla kaleme aldığını eserinin girişinde belirten Kaşgarlı Mahmud; eserinde Türk tarihi, coğrafyası, mitolojisi, folklor ve halk edebiyatından döneminin tıp ve tedavi yöntemlerine kadar çok zengin bilgiler vermektedir.

Türkçenin gelmiş geçmiş en önemli referans kaynağı olarak bilinen bu eser üzerine yapılan yeni bir çalışma geçtiğimiz günlerde yayımlandı. 20 yıllık çalışmasıyla Kaşgarlı Mahmut'un eserini yazarın kendi sıralamasına uygun olarak Türkçeye çeviren Prof. Dr. Mustafa S. Kaçalın, "Çalışma tamamlandı gibi dursa da geçen 20 sene bu işin hazırlığıydı. *Dîvânu Lugâtî't-Türk* çalışmaları asıl şimdiden sonra başlayacak." diyor. (Düzenlenmiştir.)

Bu metinden hareketle, Dîvânu Lugâtî't-Türk'ün günümüz Türkçesiyle yeniden yayımlanmasının önemiyle ilgili neler söyleyebilirsiniz? Kısaca yazınız.

Divanı Lügatit Türk'ün günümüz Türkçesiyle yeniden yayımlanması anlatılmıştır

Türk Dili ve Türk tarihi açısından çok önemlidir.

Türk kültürü ve Türk tarihi araştırmacılarına yol gösterecektir. Milli bilincimize katkıda bulunacaktır.

Eserin yeniden gündeme gelmesiyle daha iyi anlaşılacak ve bundan sonraki çalışmalara faydalı olacaktır.

BAŞARILAR...

Çözüm için okut

Çözümler için Tıkla;

Yazılı Havuzu

